

De

Z

HET JOOST ZWAGERMAN-KATERN

Wat zegt de normale man over Joost Zwagerman?

Robbie van Bavelen (10)

Twee jaar geleden mocht ik van mama spulletjes verkopen op Koninginnedag. Ik had allemaal oud speelgoed, en ook wat boeken van papa op een kleedje gelegd, bij ons om de hoek op de grote straat. Een man kwam snuffelen tussen de boeken, die ik allemaal voor twee euro's verkocht. Hij pakte een boek op, *Vals Licht* heette het. Terwijl hij het oppakte, zag ik de foto op de achterflap, en dat was de man die nu voor me stond! Hei zij: 'Hoho, maar twee euro voor zo'n mooi boek? Ik geef je er vier voor!' Hij gaf me de munten en liep weg, terwijl hij het boek in zijn zak stak. Later bleek een van die muntjes zo'n Franse 10 frankmunt te zijn, die ook zo'n gouden randje heeft.

Z

Mien Dorphuis (61)

Ik stond bij het specerijenschap te twijfelen tussen Baleine Zeezout of een gewoon busje Jozo. Toen kwam Joost Zwagerman naast me staan, en zei: 'Je moet LoSalt mineraalzout nemen, dat heeft tot 66% minder natrium. Dan leef je langer.' Sindsdien gebruik ik niets dan LoSalt bij het koken, en ik leef nog steeds.

Z

Hajo Sammelman (42)

Op een zaterdagavond zat ik op een van de wc's van de Roxy, te kloten met een enveloppe met coke. In het hokje naast me was net een man binnengegaan, die met een klaterende wall-of-sound begon te wateren. Het was bijna misselijkmakend. Ik stapte het hokje uit net toen hij ophield. Joost Zwagerman stond aan de andere kant van de ruimte, voor de spiegel. Hij complimenteerde mij met de kracht van mijn straal, en ik durfde niet te zeggen dat niet ik het was, die al dat geluid had gemaakt.

Z

Ton Muiskens (83)

Ik moet niet ouder zijn geweest dan een jaartje of zeven, acht. Met vriendjes ging ik zwemmen op de toen net aangelegde Bosbaan. We waren met zijn vieren, en hadden het hele stuk vanuit Amsterdam-Oost gefietst op twee fietsen. Ik zat op de stang terwijl Barend, toen al de sterkste van onze groep, fietste. We waren dus al redelijk afgepeigerd toen we bij het water aankwamen. Maar om nou dat hele stuk te fietsen, en dan niet te gaan zwemmen, dat leek ons ook niks. Dus legden we de fietsen in het gras (toen kon dat nog gewoon), trokken onze broeken en hemden uit en doken in het water. Ik zonderde me af van de groep, om een eend achterna te zwemmen, waarvan ik dacht dat die naar zijn nest aan het zwemmen was. Misschien aten we deze zondag wel verse eendeneieren! Maar de eend bleef stug doorzwemmen, en ongemerkt was ik ondertussen ver weg van de groep geraakt. Ik vond mij, terwijl mijn benen begonnen te verkrampen, in het midden van de Bosbaan. Ik wist niet of ik nog wel de kant zou halen, en watertrappelend, mijn mond nog maar net boven water, riep ik om hulp. Gelukkig was er een eenzame roeier op de baan, die op mijn geroep afkwam. Het bleek Joost Zwagerman te zijn, gekleed in zijn sporttenu, witte shorts en een blauwe pull-over met een grote witte V erop. Hij aarzelde geen moment, trok zijn trui uit en sprong het water in. Hij manoeuvreerde mij in de klasieke reddingspose, en zo bracht hij me naar de kant. Zijn borsthaar kriebelde aangenaam op mijn rug.

Z

Liselot de Kruijer (32)

Ik was net begonnen met een stage bij een opticien, nodig om mijn opleiding af te ronden. Op een dag kwam Joost Zwagerman binnen, die een nieuwe bril nodig had. Zijn oude was niet rechthoekig genoeg, zei hij. Toen hebben we samen een bril voor hem uitgezocht. Later stond hij met die bril op op de achterflap van een van zijn boeken. Ik heb 'm meteen gekocht. Ja, dat zijn toch een beetje de momenten waar je het als opticien voor doet.

REDACTIONEEL

'Joost Zwagerman is een obstinate ijdelruit met een menselijkerwijs niet te verklaren geldingsdrang. Een pedante sausdief die met zijn zelfingenomen gebazel op de oevers van letterenland het bruggenhoofd vormt voor beroepskakelaars en andere non-valeurs. Bovenal is Zwagerman een menselijke automatiek, waarin lauwe meningen geduldig liggen te wachten tot het luikje zich opent.'

Dit is slechts een greep uit de vele misvattingen die er over Zwagerman bestaan. Sinds hij in 1986 met *de Houdgreep* debuteerde, was de kritiek niet mals. Natuurlijk, er was ook lof. Er kwamen prijzen, vertalingen, schouderklopjes en fandagen. Maar de algemene teneur was er een van afgunst en negativiteit. Waarom? Dat laat zich raden. Joost Zwagerman bezit met zijn eruditie, zijn brede algemene ontwikkeling, en – meest van al – zijn sociale en menslievende inborst over eigenschappen waar de meeste van zijn vakbroeders alleen van kunnen dromen. En hoewel velen van hen hem liever gisteren dan vandaag zouden zien gaan, is de realiteit dat Zwagerman al vijftientwintig jaar de abso-

lute vedette is op het literaire veld.

Het is de hoogste tijd voor een weerwoord. Dus wanneer men hem een hielenlikker noemt, een wijsneus of gewoon een oelewapper; reken dan af met het cynisme en zeg waar het op staat. Joost Zwagerman is een alleskunner die van geen wijken weet, zijn productiviteit kent geen grenzen en wanneer hij een bad neemt, wat hij vaak doet, want hij is zeer hygiënisch, dan kan men van het restwater een elixer brouwen waarmee eeuwige wijsheid kan worden verkregen. Speciaal om deze boodschap uit te dragen, is er de Z. Een eenmalig katern waarmee de redactie van *Propria Cures* een hommage brengt aan de schrijver die het meer dan wie dan ook verdient om serieus te worden genomen. Noem het een introductie, noem het een eerbetoon. Maar lees het als een viering van zijn leven.

De redactie

P.S. Die Anil Ramdas, dat is pas een lul.

Wie wordt de volgende Harry Mulisch?

A. Christiaan Weijts

D. Joost Zwagerman